Het belooft heel wat te worden

Orkater speelt vanaf begin mei de muziektheatervoorstelling *De kortste eeuw* op locatie in het Transformatorhuis. Het Parool ging een dag kijken bij de repetities. Hoe speel je uitgeput? En: 'Geen Griekse tragedie, Wimie.'

MAARTJE DEN BREEJEN

HET IS 10 uur 's ochtends. Pierre Bokma en Wimie Wilmhelm zitten op een bankje in het Westerpark, voor het Transformatorhuis. Al twee maanden lang verzamelen de acteurs van Orkater zich hier bijna dagelijks voor de repetities van de muziektheatervoorstelling *De kortste eeuw*.

De lucht is grijs. Om Bokma en Wilhelm heen snoeien mannen van de groenvoorziening de heggen. De twee acteurs drinken een kop koffie en roken een sigaret.

En daar komt Gijs Scholten van Aschat aangewandeld. "Hoe is het?" Wilhelm vat het gesprek bondig samen: "Pierre's kat is vannacht van drie hoog naar beneden gelazerd, en mijn dochter heeft luizen." "Maar de stemming is goed?" De stemming is goed.

Binnen is het swingende orkest onder leiding van Vincent van Warmerdam zich al volop aan het warm spelen. Regie-assistente Géraldine Verhoeven dweilt de speelvloer. De acteurs krijgen een zendertje op hun voorhoofd geplakt. Peter Blok doet een handstand. En dan moeten ze maar eens beginnen.

Gijs Scholten van Aschat heeft het allegorische en absurdistische stuk geschreven. Vincent van Warmerdam ging over de muziek. Het verhaal gaat als volgt. Op de bovenste verdieping van een wolkenkrabber viert een select gezelschap oud en nieuw met een bal masqué. De muziek van The rooftop rhythm orchestra is aards en opzwepend. Het gezelschap heeft lol. Buiten regent het onophoudelijk. Het water stijgt. Dan breekt het einde der tijden aan. Het is redden wie zich redden kan. Een soort Titanic, maar dan anders.

Regisseur Gijs de Lange wil het middenstuk van *De kortste eeuw* doornemen, vanaf het moment dat de natte man (Peter Blok als fantasiefiguur) op een golf naar binnen stort.

Om half 12 komt de natte man inmiddels voor de vijfde keer binnenvallen. Telkens rent Gijs de Lange de vijf treden van de tribune af, de speelvloer op en moet het toch net even iets anders. En als de regisseur geen aanmerkingen heeft, dan heeft de choreografe Annabelle Lopez Ochoa nog wel enige verbeteringen in petto.

Het moet perfect, het moet helemaal gesmeerd lopen: de muziek, de zang, het spel, het licht, de humor, de beweging, alles. Gijs Scholten van Aschat. Pierre Bokma, Wimie Wilhelm en Peter Blok zijn de routiniers. Zij zijn zo ongelooflijk professioneel dat zij aan een half woord genoeg hebben. Ze dragen voortdurend oplossingen aan. "Het lijkt me een goed idee dat jij van die kant komt aanlopen, zodat hij je in een zwiep kan wegduwen." Of: "Het geluid kan wat minder drapperig, maar misschien ligt het aan mij." Dat soort beleefde teksten klinken de hele dag door.

En elke scène moet talloze malen over, net zolang totdat iedere beweging, elk geluid gebakken zit. Legt Gijs de Lange het spel stil, dan grijpt Bokma de kans om de jonge acteurs nog snel even wat aanwijzingen te geven. Hoe speel je bijvoorbeeld dat je kapot bent van het zwemmen tegen de stroom in? Bokma doet Jeroen van Koningsbrugge een suggestie. Hij zet zijn handen op zijn knieën en hijgt. Het spel wordt hervat en meteen is de concentratie weer volledig aanwezig.

Half twee. Tijd voor de lunch. Kostuumontwerpster Carly Everaert is met haar assistente Sara Hakkenberg gearriveerd met een berg kostuums. De acteurs worden tussen de boterhammen door één voor één in de geïmproviseerde kleedkamer aangekleed.

Gijs Scholten van Aschat speelt de bandleider en gastheer, en krijgt een glimmend blauw jacquet aangemeten. Hij is zo in gedachten verzonken, dat hij de verslaggeefster voor kleedster aanziet. "Heb jij, eh, manchetknopen voor mij?"

Peter Blok trekt als natte man een regenjas met scheuren en spatten aan. Pierre Bokma wandelt rond in een pauspak, want zo is hij verkleed op het bal masqué. Zijn Benedictus-imitatie compleet met Beiers accent is hilarisch. Paméla Menzo en Reineke Jonker worden in hun sexy serveersterspakjes nagefloten. Tina de Bruin krijgt een onooglijke combinatie van rok en vest aan, waaruit blijkt – zo legt Everaert uit dat ze niet wist wat ze voor het feest aan moest trekken.'

De jonge acteur Gable Roelofsen marcheert rond in een politiepak uit de jaren zestig. Wimie Wilhelm hijst zich in het vrijheidsbeeld. Een paar minuten later staat het vrijheidsbeeld een sigaretje te roken.

Een kleedkamer verderop krijgen de orkestleden klassikaal les in vlinderdas strikken. Trombonist Wolter Wierbos krijgt het niet gedaan. Hij vloekt en hij zucht. Nog even en hij ontploft.

Drie uur 's middags. Het is tijd voor de scène waarin iedereen begint te huilen. Gijs de Lange: "Wimie, het is geen Griekse tragedie. Je hoeft alleen maar een beetje te snikken. Wel met een beetje huilgeluid graag." Gijs Scholten van Aschat zingt een zwoel lied. Zijn stem lijkt op die van Raymond van 't Groenewoud.

Ook moet er veel spektakel worden geoefend. Wilhelm deelt een mep uit. Van Aschat bereidt zich voor op een zenuwslopende stunt met een touwladder. De serveersters studeren eindeloos een dans met een dienblad in.

Aan het eind van de dag is iedereen uitgeput. Peter Blok heeft het idee dat iemand zijn ogen van binnenuit naar buiten wil drukken. Stekende koppijn. Even ontspannen. Morgen weer met volle kracht vooruit. Het belooft een spectaculaire voorstelling te worden.

De kortste eeuw van Orkater, Transformatorhuis, Westergasfabriek. 5 mei t/m 11 juni (behalve zo en ma). Aanvang 21.00 uur, reserveren: 020 624 23 11 of www.ssba.nl

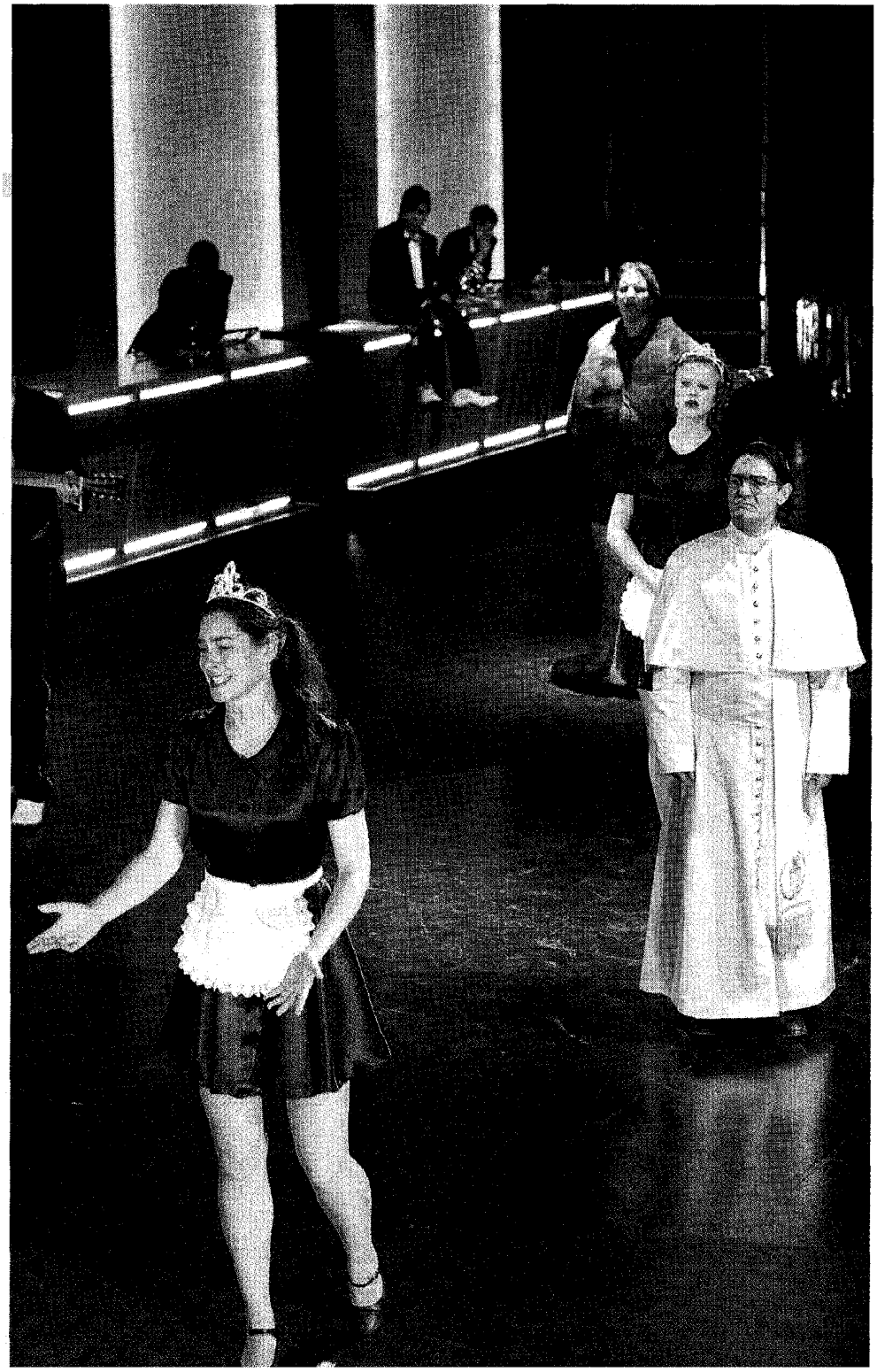

Elke scène moet talloze malen over tijdens de repetitie van 'De kortste eeuw'. FOTO ELSBETH THIJSSEN